

CYPRIAN KAMIL NORWID

Gyászrapszódia Bem emlékének

...Iusiurandum patri datum usque ad hanc diem ita servavi...
Hanni bál

I

Mért tűnik el, mondjad, mellvértre tett kézzel az árnyad?
Szikraeső, fáklyák, meg ércesen villan a térded?
Gyertyaviaszt csillant kardél, a babér, a levélke,
Röppen a sólyom, és szökne a mén is a táncba,
Főnt lobogók, zászlók vonulnak előtted el egyre,
Sátraiként ősi mennybéli nomád seregeknek.
Harsona szól, s mintha átjárna a csönd zokogása,
És a csapott szárnyú címersas a földre hajol mind,
Mint gerelyekre szúrt sárkány, s madarak sokasága,
Mint gerelyekkel elért ősideák, ideáid...

II

Nők, siratók, kiknek csupa illat-kéve a karján,
Asszonyi gyász, mit fölkap a szél – s szétszór a magasban;
Van, kinek ott kagylógyöngyös könnyet csillan az arca,
Van, ki utat keres, bár a z a z ú t r é g k ö v e z e t t m á r.
Mások agyagkorsót csapnak nagy erővel a földhöz,
Nyers robajára a bú benne visszhangzik örökkön.

III

Fegyveres apródhad, fejszéire kékül az ég is,
Fénypirosult pajzsuk úgy verdesik ott a legények,
Nagy lobogó leng, száll, lomha füstként is föl a fényig,
Mintha a lándzsa s az új is támasza volna az égnek...

IV

Útjuk a szurdokmély, fölérnek a fényteli hegyre,
Árnyalagos telihold, fellege megsimogasson,
Lándzsahegyű csillag-tenger föl az égre szegezve,
Halkul a kórus, hogy hullámaival ki-kicsapjon...

V

Majd ha a sirt is elérjük, de ki tudja, mivégre!
Túl a nagy ösvényen mély végzete vár mireánk ott,
M ó d j a s e l e s z r a j t a á t k e l n i a z E m b e r i s é g n e k,
Lándzsahegyveddel a vékonyába vágj; szálljon a tártos...

VI

Nyúljon a körtánc mind, á l o m i g á b a v e r t e n a v á r o s,
Várkapu-roppantó urnák, csorbult fejszerikoltás,
Hogy Jerikó dőljön, mint dúltan a tölgyfahasábok,
Dobban a szív, hályog a nép szemét nem lepi most már...

.....

Túlön is át–

Kovács István fordítása